

Maart 2025

Beste mensen,

Het is alweer enige tijd geleden dat u de laatste Nieuwsbrief van de Werkgroep Eelerberg hebt gekregen. We willen u weer graag even "bijpraten".

Houtkap op de Eelerberg.

De afgelopen periode zijn er op de Eelerberg heel wat bomen gekapt. Grote zware machines reden het landgoed op. In een mum van tijd was er weer een boom geveld en ontdaan van zijn takken. Diepe sporen bleven achter in het bos, paden raakten behoorlijk beschadigd. U zult zich misschien hebben afgevraagd hoe de Werkgroep Eelerberg dit alles ervaren heeft. De Werkgroep heeft immers met veel inzet en liefde voor het landgoed allerlei zaken op de Eelerberg gerealiseerd. (Pinetum, cultuurhistorische route) Andere plannen zijn op dit moment in uitvoering.

We vinden het fijn om wat meer informatie te geven over de houtkap. Uiteraard doet elke boom, die we tegen de grond zien vallen ons pijn. De dreun komt letterlijk hard aan. Mag dit nu zomaar gebeuren? We gaan u uitleggen waarom en hoe deze houtkap plaats vindt. Misschien verlicht dat de pijn een beetje.

Houtwinning en monumentale bomen:

De Werkgroep Eelerberg heeft een intensief en prima contact met Staatsbosbeheer. Een van de redenen voor Staatsbosbeheer om te kappen is dat de houtopbrengst inkomsten genereert. Bij het 'normale' bosbeheer wordt een bosperceel periodiek gedund en in een later stadium worden ook de overige bomen geoogst. Bij een landgoedbeheer, waar de Eelerberg onder valt, gelden andere criteria. Voor de markt is zwaar kwaliteitshout het meest interessant omdat dat een hoge opbrengst genereert. Er staan op de Eelerberg heel wat oude, monumentale bomen, waaronder enorme douglassen. De Werkgroep heeft de vrijheid gekregen om waardevolle bomen vooraf te merken. Aan de noordkant van de boom, op 50 cm hoogte, hebben wij een oranje stip aangebracht. Deze bomen werden om die reden dus niet gekapt. Het belang van het oude landgoedbos telde zwaar mee.

In het gebied dat grenst aan de Eelerberg (bijv. de Sanatoriumlaan) hebben we hetzelfde gedaan. En ook de zware Douglas sparren langs de voormalige toegangslaan vanaf de Ommerweg blijven gespaard.

Selecteren van bomen voor de kap.

Voorafgaand aan de kap zijn er twee specialisten het bos in geweest om de bomen die gekapt moesten worden te blessen. U weet wel, die oranje streep om de boom heen. Bij het selecteren van deze bomen wordt gekeken naar een aantal zaken: hoeveel van deze bomen staan er binnen een bepaalde afstand, welke bomen moeten we sparen omdat er niet veel van zijn, welke bomen kunnen juist weg. Ook wordt gekeken naar inheemse bomen en 'exoten'. Zo is bijv. de Amerikaanse eik een boom die hier van nature niet hoort. Daar moeten er niet te veel van komen, ze verdringen bijv. de inheemse eiken. Als deze Amerikaanse eiken nabij een inlandse eik of beuk staan zullen ze daarom als eerste vallen.

Ecologische boswachter:

Na deze blesklus is er een ecologische boswachter het bos door gegaan. Alle gebleste bomen met een oranje ring zijn bekeken. Misschien is er een spechtenhol in de boom, leeft er een marter of een ander dier (w.o. ook bepaalde insecten). Dit onderzoek leidde er toe dat verschillende bomen een blauw lint kregen. De boodschap: Deze bomen moeten toch blijven staan.

Biodiversiteit:

De bomenkap moet ook de biodiversiteit bevorderen. Een groep Amerikaanse eiken kan de bodem het licht ontnemen en kan de grond verzuren. Er groeit dan niets meer onder deze eiken. Door kap komt er weer licht en kan de ondergroei (kruiden, struiken en groei van nieuwe bomen) weer een kans krijgen. Zo wordt geprobeerd zo veel mogelijk diversiteit te bereiken.

Voorzichtig te werk met het zware materieel:

Vroeger werd er met de hand gezaagd en trok men de geveldde bomen met een Belgische knol uit het bos. Nu komen er enorme zware monsters (processors) het bos in. Ongeveer vijf jaar geleden is dat ook gebeurd en toen is er enorm veel bodemschade aangericht. Deze keer is dat anders gegaan. Dat deze apparaten een ravage achterlaten is onvermijdelijk. Het is echter wel zo dat van tevoren helemaal is vastgelegd hoe de machines door het bos mogen gaan. De route is met coördinaten vastgesteld. Daar mogen de mannen niet van afwijken. Dit wordt ook gecontroleerd. Op deze manier wordt de schade dus beperkt.

(Ondanks dat kijken we best met pijn in ons hart naar wat er is gebeurd). Het bleswerk, zaagwerk en uitsleepwerk wordt veelal uitbesteed. Tot een bepaalde diameter kan de processor de boom vellen. Zijn de bomen dikker dan gebeurt dat met de motorzaag.

Tekens op de bomen:

Er staan verschillende tekens op de bomen. We hebben SBB gevraagd wat deze tekens betekenen.

Een blauwe dubbele lijn geeft de ingang van het dunningspad aan. Hier starten de processors hun route.

Een enkele blauwe lijn geeft de verdere route van het dunningspad aan.

Een oranje verticale aanduiding geeft aan dat deze boom geveld moet worden voor een dunningspad. Ze staan dus in de weg voor de route die de processor door het bos moet afleggen. Een oranje cirkel betekent dat de boom geveld moet worden.

De oranje stip betekent dat de boom gespaard moet worden. (door de Werkgroep aangebracht) Er kan na de kap toch nog een boom staan met een oranje cirkel. Die is dus vergeten.

De enorme houtstapels langs de weg hebben nummers. Deze verwijzen naar het sortiment voor het transport en de bestemming.

Bestemming van het hout.

Het hout wordt voor diverse doeleinden gebruikt:

- Zaaghout. Bomen vanaf een bepaalde diameter. Te denken valt aan Douglas, Lariks en Eik. Deze gaan naar zagerijen voor planken en balken. Dit brengt het meeste op.
- Meubelhout en gereedschapshout (vooral beukenhout)
- Vezelhout. Hier wordt o.a. spaanplaat van gemaakt. Hier kunnen verschillende soorten bomen voor worden gebruikt.
- Papierhout, (veelal Grove den)
- Kist- en pallethout. (voor lijkkasten en pallets) De eerste betreft Amerikaanse eik, de tweede verschillende soorten dennen.

Herstelwerkzaamheden.

Door de zware machines zijn de paden op de Eelerberg kapot gereden. Er is ook andere schade ontstaan, bijv aan hekken en aan paaltjes met QR-codes. Een herstploeg gaat deze schade herstellen. Dat herstelwerk is op het moment dat wij deze informatiebrief schrijven nog niet gebeurd.

Recreatiegebied De Eelerberg

We zien dat de Eelerberg steeds meer bezoekers trekt.

Wandelaars, wandelclubs en fietsers genieten van de mooie natuur op de Eelerberg.

De rode route wordt vaak gelopen. De mogelijkheid om al wandelend door de mooie natuur iets meer te weten te komen over de geschiedenis van dit landgoed is een schot in de roos gebleken.

Ook het pinetum wordt regelmatig bezocht. Wij zijn blij dat veel mensen van 'onze Eelerberg' genieten.

De Werkgroep Eelerberg
Willy de Waal
Ron Brouwer
Sjaak van Dijk
Henk Altena.